

Re-eksamen på Økonomistudiet sommer 2011

Forvaltningslære

Kandidatfag og valgfag

30. august 2011

(3-timers prøve uden hjælpemidler)

Re-eksamen på Økonomistudiet sommer 2011
Forvaltningslære
30. august 2011

Spørgsmål 1

Gør rede for den såkaldte "rationelle idealmodels" krav til rationel beslutningstagen i offentlig forvaltning.

Spørgsmål 2

Karakteriser 'Ældrekommissionens' virke og sammensætning i lyset af den rationelle idealmodel.
(Inddrag bilag A og Bilag B)

Spørgsmål 3

Diskutér hvorvidt anvendelsen af kommissioner styrker eller svækker den statslige forvaltnings rolle i det politisk-administrative system.
(Inddrag bilag C)

BILAG

Bilag A: Kommissorium for "Kommissionen om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem", 2011-04-11

Bilag B: "De store kommissioner", Undertitel: Vise mænd, smagsdommere eller nyttige idioter, Christensen, Mouritzen og Nørgaard (Red.), uddrag pp. 25-26

Bilag C: "De store kommissioner", Undertitel: Vise mænd, smagsdommere eller nyttige idioter, Christensen, Mouritzen og Nørgaard (Red.), uddrag pp. 37-38

Kommissorium

Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem

Det fremgår af finanslovsaftalen for 2011, at

"Arbejdet og dagligdagen på plejehjem og plejeboliger skal tilrettelægges med henblik på at understøtte de ældres livskvalitet og selvbestemmelse. Nærvær og respekt for det enkelte menneske skal vægtes højt, og der skal ikke være unødvendige regler, der virker som barrierer for indsatsen.

Tilbuddene til ældre på plejehjem og i plejeboliger skal møde de ældre på deres præmisser, så de ældre får mulighed for at leve et aktivt liv og have en meningsfuld hverdag på plejehjemmet og i plejeboligen."

Samtidig er det centralt, at der er et ledelsesmæssigt fokus på, at der i medarbejderkulturen er indlevelse, engagement og nærvær, så miljøet i plejeboligen og på plejehjem understøtter de ældres livsglæde.

Der nedsættes på den baggrund en kommission, der skal undersøge, hvordan man på plejehjem og i plejeboliger, herunder med inddragelse af pårørende, kan understøtte de ældres livskvalitet og selvbestemmelse, og om der er unødvendige regler, som er en barriere for kommunernes og de private aktørers indsats.

Kommissionen skal:

1. Finde eksempler på og afdække muligheder for at tilrettelægge livet på plejehjem og i plejeboliger mv., så de ældres livskvalitet bedst muligt understøttes.
2. Komme med anbefalinger til afskaffelse og forenkling af unødvendige regler.
3. Udarbejde et inspirationskatalog, der kan hjælpe kommunerne og de private aktører med at tilrettelægge arbejdet på plejehjem og i plejeboliger, så de ældre får størst mulig selvbestemmelse og livskvalitet.

Kommissionen skal have fokus på at tilrettelægge indsatsen bedre inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Arbejdsproces

Kommissionen kan inddrage relevante sagkyndige aktører til inspiration for arbejdet.

Kommissionen skal afrapportere i efteråret 2011.

Kommissionens sekretariatsbetjenes af Socialministeriet.

Sammensætning

Socialministeren udpeger efter aftale med forligspartierne en formand for kommissionen med praktisk erfaring fra ledelse af plejeboliger eller plejehjem samt kommissionens øvrige 5-7 medlemmer.

KOMMISSION OM LIVSKVALITET OG SELVBESTEMMELSE I PLEJEBOLIG OG PLEJEHJEM

Medlemmer af

Kommissionen om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem

Formand

- Thyra Frank, sygeplejerske og leder (pt. orlov) af plejehjemmet Lotte på Frederiksberg samt foredragsholder

Menige medlemmer:

- Jan Lindhardt, teolog og tidligere biskop i Roskilde Stift
- Bjarne Hastrup, administrerende direktør i Ældre Sagen
- Jan Nybo Jensen, centerchef på Sølund i Københavns Kommune
- Helene Bækmark, administrerende direktør for Ældre- og Handicapforvaltningen i Odense Kommune
- Arne Rolighed, formand for Danske Pensionister og tidligere direktør for Kræftens Bekæmpelse
- Karen Stæhr, sektorformand, Social- og sundhedssektoren i FOA.
- Susanne Larsen, formand for Frivilligrådet, præsident for Dansk Røde Kors og professionelt bestyrelsesmedlem

Bilag B: "De store kommissioner", Undertitel: Vise mænd, smagsdommere eller nyttige idioter, Christensen, Mouritzen og Nørgaard (Red.), uddrag pp. 25-26

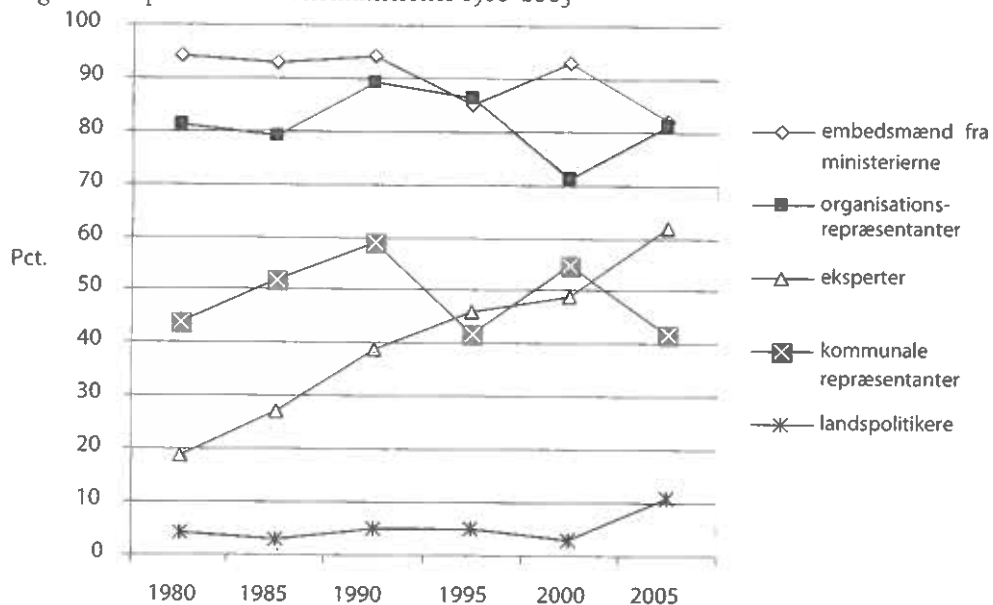
De store kommissioner

En kommission er som nævnt en ministerielt nedsat gruppe, hvis medlemmer for flertallets vedkommende ikke er ministerielle embedsmænd. Gruppen kulegraver med udgangspunkt i et kommissorium fra regeringen en bestemt politik, og den er oftest anmodet om at stille forslag til ændringer i denne politik. Kommissionen afslutter sit arbejde med afgivelsen af en betænkning, som den udgiver i eget og ikke i ministeriets eller regeringens navn.

Regeringens kommissorium kan gøre en kommission mere eller mindre operativ. Hvis opgaven er at kulegrave og udrede et bestemt problemfelt eller politik, er der tale om et udredningsudvalg eller, om man vil, en tænketank. Kommissionens opgave lyder da: Vi ser som regering et problem, men vi ønsker en nærmere analyse af det, ligesom vi gerne vil vide, hvilke løsninger der grundlæggende kan være. Men opgaven kan være mere operativ. Det er den, hvis regeringen nedsætter et forhandlingsudvalg. Opgaven for kommissionen lyder da: Vi ser som regering et problem, som vi beder kommissionen om at komme med et eller flere forslag til konkret løsning af, det være sig i form af en samlet reformpakke, nogle specificerede modeller eller et egentligt forslag til ny og ændret lovgivning inden for området.

Udviklingen i kommissionernes sammensætning har til gengæld været langt mere stabil, som det fremgår af figur 2.2. Andelen af kommissioner med centraladministrative embedsmænd, repræsentanter for interesseorganisationer samt kommunale repræsentanter har ligget på et nogenlunde stabilt og for embedsmænd og interesseorganisationers vedkommende højt niveau. Den høje andel kommissioner med embedsmænd vidner om, at regeringen sjældent helt opgiver indflydelse på kommissionernes arbejde. Embedsmændene er fortsat under ministrenes instruktionsbeføjelse, selv om de sidder i et kollegialt udvalg. Den næsten lige så høje andel kommissioner med organisationsrepræsentanter peger på, at det generelt er svært og måske heller ikke politisk tilrådeligt at holde berørte interessenter ude, når der nedsættes kommissioner. Dels fordi de repræsenterer viden på området, dels – og nok i højere grad – fordi organisationerne kan

Figur 2.2 Repræsentanter i kommissioner 1980-2005

Kilde: Udvalgsdatabase, 1980-2005. Kun beslutningsforberedende udvalg med medlemmer ud over centraladministrative embedsmænd.

påberåbe sig en legitim ret til at blive hørt som repræsentant for de berørte interesser. Organisationerne er ikke altid med, men de er det som oftest.

Kommunerne er også ganske hyppigt med i beslutningsforberedende kommissioner, idet langt den meste offentlige service og desuden megen regulering berører kommunale interesser.

Interessant er det, at andelen af kommissioner med eksperter har været støt stigende siden 1980 – og ekspertbegrebet er her snævert afgrænset som fagpersoner, der er ansat ved en uafhængig institution, som oftest universiteterne og domstolene. Også her synes den markante trend uforstyrret af skiftende regeringer og endog helt uforstyrret af VK-regeringens kampagne mod smagsdommere. Umiddelbart kunne dette tyde på, at nøgtern sagkundskab har fået en mere fremtrædende plads, og dermed at det teknisk-instrumentelle motiv har vundet større indpas, når kommissioner nedsættes. Den konklusion er dog forhastet.